

Asia: VN/9365/2025

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle työttömyysturvalain 2 a luvun 9 ja 10 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko teillä lausuttavaa esityksestä yleisesti?

Etelä-Karjalan työllisyysalue pitää ehdotettua muutosta työttömyysturvalain muuttamisesta hyvänä, sillä se yksinkertaistaisi ja selkiyttäisi porrastettua

seuraamusjärjestelmää. Nykyinen neliportainen seuraamusjärjestelmä on aiheuttanut epäselvyyksiä työnhakijoiden kohdalla. Nykyisessä järjestelmässä

ensimmäisen laiminlyönnin käsittely on ollut työvoimaviranomaisen näkökulmasta työllistävää. Toisaalta ensimmäinen laiminlyönti ilman seuraamusta on ollut eduksi työnhakijoille, jotka ovat ensimmäistä kertaa asiakkaana ja heillä ei ole riittävää tietämystä palveluprosessista ja velvollisuuksista.

Etelä-Karjalan työllisyysalue pitää työssäolovelvoitteen lyhenemistä perusteltua. Työllistymistä edistäviä palveluita ei tulisi missään tilanteessa järjestää vain velvoitteen täyttymistä varten. Työkokeilun enimmäiskesto on vähennetty, jonka vuoksi esimerkiksi asiakkaan mahdollisuudet täyttää velvoitetta vain tällä palvelulla ovat vähentyneet.

Etelä-Karjalan työllisyysalue pyytää huomioimaan työssäolovelvoitteiden eriarvoisuuden. Jos moitittavasta menettelystä asetettu työssäolovelvoite laskee

kuuteen viikkoon, on edelleen koulutusta vailla olevan nuoren työssäolovelvoite edelleen 21 viikkoa. Näiden työssäolovelvoitteiden eriarvoisuus korostuu

ehdotetussa muutoksessa. Etelä-Karjalan työllisyysalue pyytää huomioimaan ehdotetussa lakimuutoksessa sen, että nämä muutokset vaativat asiakastietojärjestelmiin muutoksia.

Asiakastietojärjestelmiin tehtävät muutokset eivät saa aiheuttaa viivettä työvoimaviranomaisen työskentelyyn tai työnhakijoiden työttömyysturva-asioiden selvittämiseen ja käsittelyyn.

2. Onko teillä lausuttavaa säädösehdotuksesta ja sen perusteluista?

Ei lausuttavaa.

3. Onko teillä lausuttavaa esityksen vaikutusarvioista?

Etelä-Karjalan työllisyysalue pyytää huomioimaan mahdollisen lakimuutoksen vaikutukset työttömyysturva-oikeuden käsittelyä varten. Työvoimaviranomaisella ei olisi toimivaltaa ratkaista TTL 2 a luvun 9 ja 10 §:n mukaisia menettelyjä, vaan ne olisivat jatkossa KEHA-keskuksen työttömyysturvan vastuualueen toimivaltaa. Tämä muutos ei saa heijastua työnhakijoiden työttömyysturva-asioiden käsittelyaikaan. Työttömyysturvan vastuualueen käsittelyajat ovat olleet tänä

vuonna lyhyitä ja asiakkaat ovat saaneet päätöksen työttömyysturva-asiaansa hyvin nopeasti.

4. Tulisiko työttömyysturvalain 2 a luvun 9 ja 10 §:n soveltamisalaa laajentaa uusiin työnhakijaa etuuden saamisen edellytyksenä velvoittaviin toimiin? Mitä nämä toimet olisivat ja miksi velvoittavuutta tulisi laajentaa niihin? Jos mahdollista, esittäkää myös arvio mahdollisen laajennuksen vaikutuksista.

Työnvälitys on yksi työvoimaviranomaisen tärkeimmistä tehtävistä. Etelä-Karjalan työllisyysalue toteaa, että työnvälitystehtävän tärkeyden vuoksi velvoittavat työtarjoukset tulisi palauttaa käyttöön, kuten ne olivat ennen 2.5.2022. Työtarjouksien tulisi olla velvoittavia myös riippumatta siitä, onko asiakas jo täyttänyt työnhakuvelvollisuuden tai onko hänelle järjestetty alkuhaastattelu.

Soveltamisalan laajentamisessa tulee huomioida yksinkertaisuus siten, että työnhakija tietää mitkä toimet ovat häntä velvoittavia ja sanktioitavia. Ehdotettu

muutos työmarkkinatorille profiilin julkaisusta voi asettaa työnhakijat eriarvoiseen asemaan, sillä kaikilla ei ole mahdollisuuksia, taitoja tai osaamista suorittaa kyseessä olevaa tehtävää ja siitä sanktioiminen eriarvostaisi työnhakijoita.

Natunen Sanna

Lappeenrannan kaupunki - Lappeenrannan kaupunginhallitus 16.6.2025